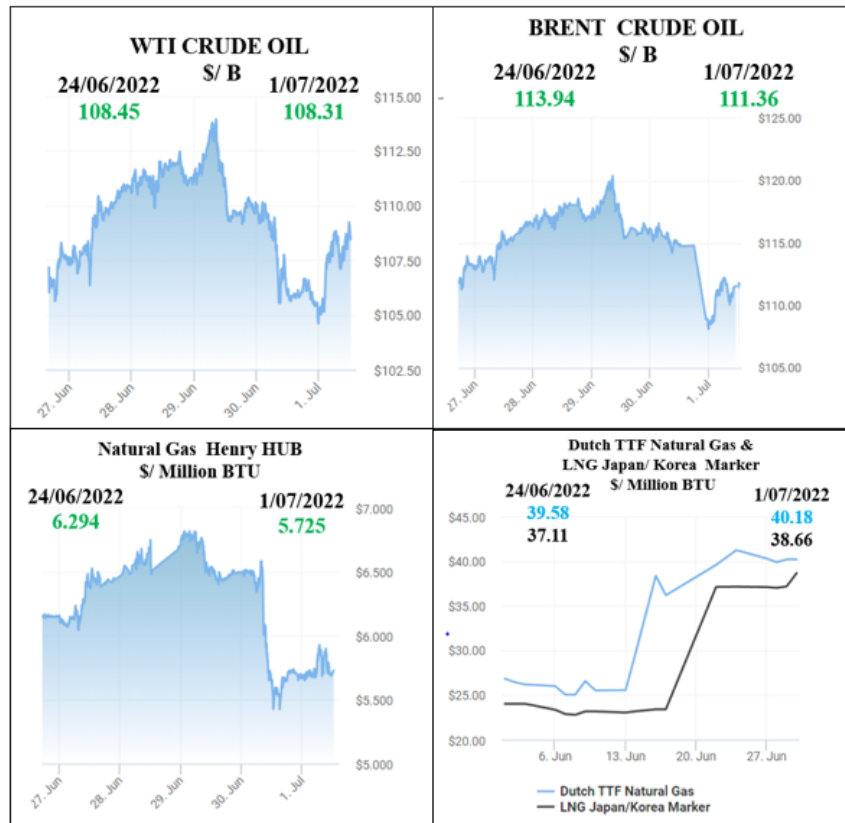

پایش بازار

قیمت تمامی حامل‌های انرژی در ۷ روز اخیر به صورت میانگین، برای سومین هفته متوالی با کاهش و یا ثبات قیمتی همراه بوده که عمده دلیل آن ناشی از توافق سران گروه ۷ برای ایجاد سقف قیمتی و مذاکرات سازنده با چین و هند جهت پذیرش این طرح، تداوم اثرات افزایش نرخ بهره بانکی در آمریکا و اروپا و نگرانی سرمایه‌گذاران از اعمال سیاستهای پولی انقباضی توسط مسئولین بانک مرکزی، جدی شدن حضور ایران و ونزوئلا در بازار انرژی، پیش‌بینیها نسبت به شروع رکود جهانی طی ماههای آتی، چشم‌انداز مثبت ناشی از اتمام قرنطینه‌ها در چین و تداوم اثرات تنش روسیه-اوکراین است. ائتلاف اوپک پلاس اعلام کرده به طرح افزایش تدریجی تولید خود در ماه اوت هم ادامه خواهد داد و سرمایه‌گذاران نگران قدرت اقتصاد دنیا هستند. اوپک پلاس قبلاً تصمیم گرفته بود ۶۴۸ هزار بشکه در روز در ماه‌های ژوئیه و اوت به تولید خود بیفزاید یعنی بالاتر از ۴۳۲ هزار بشکه‌ای که در طرح قبلی اعلام شده بود.

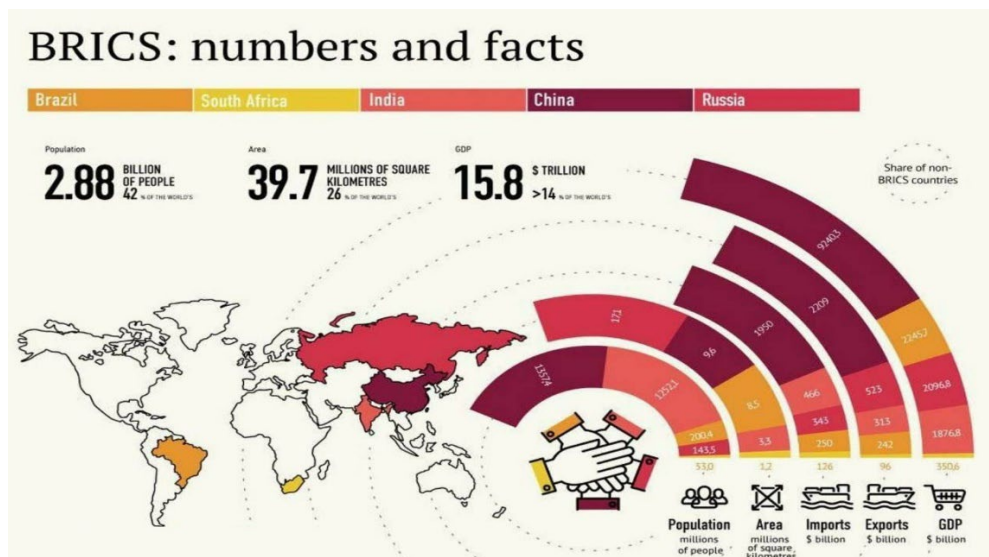
تفسیر هفته

۱. فارغ از نقش رسانه‌ها در بازتاب کوچکترین اتفاقات در سراسر دنیا که سرعت انتقال پیام بین افراد را به کمتر از ساعت و دقیقه رسانده، تحولات مرتبط با بازار انرژی در هفته اخیر بطور چشمگیری افزایش و در نتیجه حجم گزارشها و تحلیلها در این هفته بسیار بالا بود. در این بین باید اذعان کرد ایران در کانون توجهات و اخبار دنیا بخصوص در دنیای انرژی بوده است. موضوعی که می‌توان در ۲ بخش مجزا به آن پرداخت. نکته حائز اهمیت در تحولات این روزها توجه همزمان ایالات متحده و متحدان غربی از یکسو به ایران و همچنین تقویت روابط چین، روسیه و کشورهای شرقی با ایران از سوی دیگر بوده و بنظر میرسد جامعه جهانی فارغ از تمام اختلافات و تضادهایی که ممکن است با ایران داشته باشند بخشی از حیات خود را بخصوص در تامین انرژی و افزایش امنیت انرژی در گرو تعامل سازنده با ایران می‌بیند و بالطبع ایران هم احتمالاً در راستای منافع ملی خود از تعامل با هیچ گروه و یا کشوری سرباز نخواهد زد. در ادامه تحولات مربوطه در ۲ بخش به تفصیل بیان شده‌اند.

۱-۱ ایران و گروه بریکس پلاس:

دعوت چین از ایران برای شرکت در چهاردهمین اجلاس گروه بریکس (متشکل از برزیل، روسیه، هند، چین، و آفریقای جنوبی) موجب گشت تا رئیس جمهور ایران از ظرفیت جغرافیایی این کشور برای اتصال کشورهای عضو و تامین انرژی سخن گوید. رئیس جمهور ایران در سخنان خود با اشاره به موقعیت ژئواستراتژیک ایران از نظر دسترسی به منابع انرژی و همچنین موقعیت جغرافیایی ویژه بیان کرد، ما آمادگی داریم ذخایر کم‌نظیر انرژی، شبکه‌های ترانزیتی و دستاوردهای علمی ایران را برای نیل به اهداف بریکس به اشتراک گذاریم. پس از پایان اجلاس برخی خبرگزاریها از درخواست ایران برای عضویت در گروه بریکس پلاس خبر داده‌اند، موضوعی که توسط سخنگوی وزارت خارجه روسیه نیز تایید شد. درخواستی که با استقبال چین و روسیه همراه شده و سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه با اشاره به درخواست همزمان آرژانتین برای عضویت در این گروه، در مصاحبه خود ایران و آرژانتین را شایسته عضویت در این گروه خواند و اعلام کرد روند مقدماتی برای گسترش این گروه آغاز شده است. لاوروف همچنین تاکید کرد که الحاق این دو کشور باید با اجماع هر ۵ عضو فعلی صورت بگیرد. پیش‌تر هم وانگ یی وزیر خارجه چین، پنجشنبه دوم تیرماه در گفت‌وگوی تلفنی با حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه ایران از حضور رئیس جمهوری اسلامی ایران در نشست بریکس استقبال کرد.

گروه بریکس پلاس که حدود ۱۶ سال پیش کار خود را آغاز کرده در آخرین اجلاس خود بر روی تامین امنیت جهانی کشورهای عضو از جمله تامین امنیت نظامی، امنیت سیاسی، امنیت انرژی، و امنیت غذایی تاکید کردند. کشورهای عضو بریکس با جمعیت بالغ بر ۲.۸۸ میلیارد نفر، مساحت جغرافیایی نزدیک به ۴۰ میلیون کیلومتر مربع، و تولید ناخالص حدود ۱۶ هزار میلیارد دلار به ترتیب ۴۱ درصد جمعیت جهان، ۲۶ درصد مساحت جغرافیایی جهان و ۲۵ درصد تولید ناخالص جهانی را بخود اختصاص داده‌اند که جزییات این ارقام و سهم هر کشور در نمودار ۱ آمده است. از ابتکارات گروه بریکس در مدت فعالیت خود باید به تاسیس بانک مرکزی جدید بین اعضا خود برای دوری از دلار اشاره کرد. همچنین امکان عضویت کشورهای جدید نشان از نگاه توسعه‌گرانه این گروه می‌دهد. وجود چین و هند بعنوان دو مصرف‌کننده بزرگ بازار انرژی و در مقابل روسیه و ایران در صورت عضویت بعنوان تولیدکننده‌های بررگ نفت و گاز اهمیت این گروه را برای نقش‌آفرینی در بازار انرژی افزایش داده است. ایران در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۷ میلیارد دلار از کشورهای گروه بریکس واردات داشته و بیش از ۱۸ میلیارد دلار کالا به کشورهای عضو بریکس کالا صادر کرده است. این ارقام با کاهش قابل توجهی در سال ۲۰۲۰ به ترتیب ۱۳ میلیارد دلار واردات و کمی بیش از ۱۱ میلیارد دلار صادرات بوده است. اجلاس ۱۴م گروه بریکس در بحبوحه تنش روسیه-اوکراین همزمان با تورم بی‌سابقه در بخشهای انرژی و غذایی که با دعوت ایران همراه شده نشان از تغییرات جدی در ساختار نظام حاکم بر دنیا دارد. پس از شروع روند عضویت ایران در سازمان همکاریهای شانگهای، عضویت در گروه بریکس منجر به گسترش روابط بیش از پیش ایران با دو متحد خود یعنی چین و روسیه خواهد شد.

نمودار ۱. برخی آمار مربوط به گروه بریکس (persiangulfstudies.com)

۱-۲ ایران، آمریکا و مذاکرات دوحه قطر:

حدود یک ماه از اعمال تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا تحت عنوان بسته ششم تحریمها با محوریت ممنوعیت واردات انرژی از روسیه می‌گذرد و به تحلیل بسیاری از کارشناسان هنوز کمبود عرضه نفت و گاز روسیه و آثار آن در قیمت حاملهای انرژی بطور کامل بوقوع نپیوسته و از طرفی با برچیده شدن محدودیتهای کووید-۱۹ در اکثر کشورهای جهان باید منتظر رشد فزاینده‌ی تقاضا و رشد قیمتها در بازار انرژی بود. ایالات متحده آمریکا و کشورهای اروپایی یک طرح چهارمرحله‌ای را برای تامین انرژی و مقابله با تورم داخلی خود که بخش عمده آن در بخش غذایی و انرژی مشاهده می‌شود تبیین کرده‌اند (به بخش ۳ مراجعه کنید). نکته حائز اهمیت برای توفیق این طرح ۴ مرحله‌ای نگاه امیدوارانه آمریکا و اتحادیه اروپا به برخی از کشورهای عربی بخصوص عربستان سعودی در تولید و عرضه بیشتر نفت و گاز در بازار این کشورها بوده است. امیدی که طی تماس تلفنی مکرون رییس‌جمهور فرانسه با پادشاه امارات به یاس تبدیل شده است. نتیجه گفتگوی مکرون و شیخ محمد بن راشد آل مکتوم حاکی از عدم توانایی امارات و عربستان در تولید و عرضه بیشتر نفت در بازار حداقل در یک دوره کوتاه‌مدت می‌باشد. در این میان تنشهای داخلی در لیبی نیز منجر به تعلیق صادرات نفت از بندر سدره در این کشور شده که همین امر می‌تواند منجر به کاهش صادرات نفت لیبی از یک میلیون بشکه تا ۴۰۰ هزار بشکه در روز شود. موضوعاتی که در کنار هم منجر به درخواست کاخ الیزه از تمام کشورهای مرتبط با مذاکرات وین و در راس آنها ایالات متحده آمریکا برای حل مساله هسته‌ای ایران، رفع برخی تحریمها، و بازگشت ایران به بازار انرژی در هفته اخیر شد. بازگشت ایران و همچنین ونزوئلا به بازار نفت یکی از موضوعات مورد بحث سران کشورهای جی ۷ در نشست هفته اخیر بود. انتظار می‌رود با بازگشت ایران و ونزوئلا به بازار انرژی بطور بالقوه بین ۲ تا ۲.۵ میلیون بشکه نفت در روز امکان عرضه در بازار افزایش یابد. سید غلامحسین حسن تاش در مجله نگاه نو سه پیامد تحولات اخیر را به صورت زیر فهرست می‌کند:

الف- تعدیل روابط ایران با غرب و رفع کامل تحریمها که منجر به توسعه سرمایه‌گذاریهای خارجی در میان گازی، رفع بی‌اعتمادی بین طرفین برای گسترش توافقات، تسهیل در مبادلات مالی و گسترش تجارت، و تزریق دانش فنی برای صادرات گاز مایع خواهد شد

ب- افزایش بهره‌وری انرژی و بهینه‌سازی مصرف سوخت که منجر به کنترل رشد تقاضا در بخش گاز بوده و امکان صادرات آن را فراهم می‌کند

ج- استقلال در سیاستگذاری انرژی و فعال شدن دیپلماسی انرژی

۲. قریب به ۴ ماه از جنگ روسیه-اوکراین می‌گذرد و هر روز این نزاع ابعاد جدیدی پیدا می‌کند. در این میان از همان روزهای آغازین درگیریها در خاک اوکراین نگرانیها نسبت عرضه انرژی با قیمت مناسب در

بازار مشهود بود. موضوعی که با تحریمهای چندجانبه علیه روسیه تشدید شده است. کشورهای غربی از سوی دیگر با تورم بی سابقه در اقتصاد خود روبه‌رو هستند. کشورهای غربی برای مقابله با روسیه از یکسو مجبور به اعمال تحریم شده‌اند و از سوی دیگر حذف روسیه از بازار انرژی تبعات فراوانی به همراه داشته که باید به افزایش قیمت حاملهای انرژی، افزایش درآمدهای ارزی روسیه، و افزایش تورم در اقتصاد داخلی این کشورها اشاره کرد. در همین راستا آمریکا با همراهی کشورهای اروپایی از سیاستهای خود را در ۴ مرحله تبیین کرده‌اند. این سیاستها به ترتیب زمانی عبارتند از:

الف- تصویب بسته ششم تحریمها علیه روسیه جهت کاهش صادرات انرژی این کشور
ب- افزایش ۶۴۸ هزار بشکه‌ای تولید و عرضه نفت توسط کشورهای اوپک پلاس با محوریت عربستان جهت ترمیم حذف روسیه از بازار انرژی

ج- افزایش بی سابقه نرخ بهره توسط فدرالرزرو آمریکا و بانک مرکزی اروپا
د- و در انتها پیشنهاد ایجاد کارتل نفت برای ایجاد سقف قیمتی و کاهش درآمدهای ارزی روسیه
سه گام اول تبیین و پیاده‌سازی شده‌اند و گام چهارم موضوع مورد بحث سران گروه ۷ در اجلاس هفته اخیر در آلمان بود. سران گروه ۷ روز سه‌شنبه، ۸ تیر توافق کردند اعمال سقف قیمت روی واردات نفت و گاز روسیه با هدف محدود کردن درآمدهای ارزی مسکو را بررسی کنند. ابعاد این طرح بطور دقیق مشخص نشده اما پیشنهاد بطور جدی از سوی آمریکا مطرح شده و آلمان بعنوان تنها مخالف طرح نیز با اعمال سقف قیمتی نفت موافقت کرده است. طبق ایده این کشورها، خدمات مالی، بیمه و حمل محموله‌های نفتی باید به یک سقف قیمتی معین برای نفت روسیه مشروط شود. بنابراین اگر حمل کننده یا واردکننده چنین خدماتی می‌خواهد، ناچار خواهد بود متعهد شود نفت روسیه در قیمت مشخصی، فروخته شود. رویترز در گزارش خود اعلام میکند چین و هند انگیزه‌ای برای پیروی از مکانیسم سقف قیمت نفت روسیه دارند، زیرا می‌توانند نفت را با تخفیف بیشتری خریداری کنند. افزایش قیمت نفت در بحبوحه تنش روسیه-اوکراین موجب شده بود، درآمد ارزی روسیه علی‌رغم تخفیف بالا در فروش هر بشکه نفت به چین و هند، افزایش یابد اما چنانچه طرح سقف قیمتی به تصویب آمریکا، انگلیس، و ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا برسد و با همراهی چین و هند نیز همراه شود عملاً مسکو با معضل بزرگی روبه‌رو خواهد بود.

روسیه یا باید سقف قیمتی را بپذیرد که در اینصورت در ازای همان میزان عرضه قبل با توجه به کاهش قیمت درآمد کمتری خواهد داشت و یا این که از پذیرش این طرح سرباز بزند که در اینصورت گزینه‌های محدودی برای فروش نفت خود با قیمتهای بالا خواهد داشت و طبعاً باید میزان تولید و عرضه خود را کاهش دهد که باز هم منجر به کاهش درآمدهای ارزی مسکو خواهد شد. در مقابل بنظر میرسد روسیه از ابعاد موضوع

اطلاعی نداشته و دمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین در مصاحبه اخیر خود از بی‌اطلاعی روسیه از طرح گروه ۷ برای محدود کردن قیمت نفت و گاز خبر داده است. از دیگر خروجیهای اجلاس گروه ۷ برای مقابله با روسیه باید به ممنوعیت واردات طلا از این کشور توسط ایالات متحده آمریکا، انگلیس، ژاپن و کانادا اشاره کرد، ۴ کشوری که اولین کشورهای تحریم‌کننده روسیه در زمینه صادرات نفت نیز بوده‌اند. سران گروه ۷ همچنین در بیانیه خود به سرمایه‌گذاری در بخش گاز طبیعی اشاره و آن را مناسب‌ترین راهکار برای خروج از وضعیت فعلی عنوان کردند. تامین انرژی در بخشهای غیرفسیلی از دیگر تعهداتی بود که کشورهای عضو گروه ۷ در اجلاس اخیر خود پذیرفتند. تمامی سیاستهای مطرح شده در این جلسه بنوعی یادآور سیاستهای پنج‌گانه آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۱۹۷۳ پس از بحران انرژی در نتیجه جنگ بین اعراب و اسرائیل است. طرح آژانس بین‌المللی انرژی بعد از چند برابر شدن قیمتها و کاهش امنیت انرژی در جریان تحولات تنش ۱۹۷۳ بطور خلاصه عبارت است از:

الف- کاهش سهم انرژی در تولید ناخالص داخلی با ارتقاء کارایی و بهره‌وری انرژی

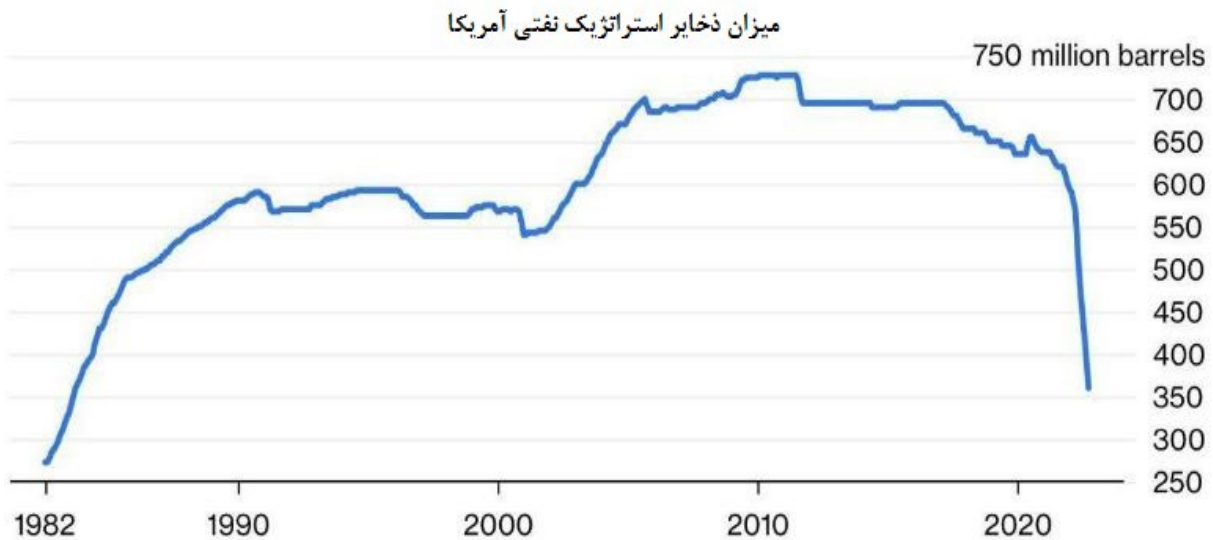
ب- متنوع‌سازی سبد انرژی با گسترش سرمایه‌گذاری در منابع غیرفسیلی

ج- متنوع‌سازی مبادی تامین انرژی با سرمایه‌گذاری در نقاطی بجز خاورمیانه و شمال آفریقا

د- ذخیره‌سازی ذخایر نفت و گاز با ساخت مخازن و مدیریت تقاضا

ه- خارج کردن قیمت‌گذاری توسط تولیدکنندگان عمده نفت و گاز با عرضه انرژی در بورس کالایی کشورهای مصرف‌کننده

۳. از عمده دلایلی که نگرانیها نسبت به وجود منابع کافی برای عرضه نفت در روزهای آتی را بشدت افزایش داده گزارش وزارت انرژی آمریکا در مورد ذخایر استراتژیک نفتی این کشور بود. براساس این گزارش ایالات متحده آمریکا در هفته اخیر ۱ میلیون بشکه نفت شیرین و ۶ میلیون بشکه نفت ترش را روانه بازار کرده و ذخایر نفتی آمریکا با کاهش ۷ میلیون بشکه‌ای به ۴۹۷.۹ میلیون بشکه کاهش یافته است که از سطح ذخایر در آوریل سال ۱۹۸۶ نیز پایین‌تر است. براساس گزارش منتشر شده آمریکا تنها در یک سال گذشته حدود ۱۱۵ میلیون بشکه نفت از ذخایر خود را آزاد کرده که در تاریخ این کشور بی‌سابقه بوده است. طبق آمار از اواسط ماه مه آمریکا بطور متوسط بیش از یک میلیون بشکه نفت در روز را روانه بازار انرژی کرده است. سیاستی که پس از شروع تنش روسیه-اوکراین و افزایش قیمتها در بازار انرژی بیشتر مشهود بوده است. در نمودار ۲ سطح ذخایر استراتژیک نفتی (SPR^1) رسم شده است. موضوع نگران‌کننده شیب تند کاهش سطح این ذخایر است که بخوبی در نمودار قابل مشاهده است.

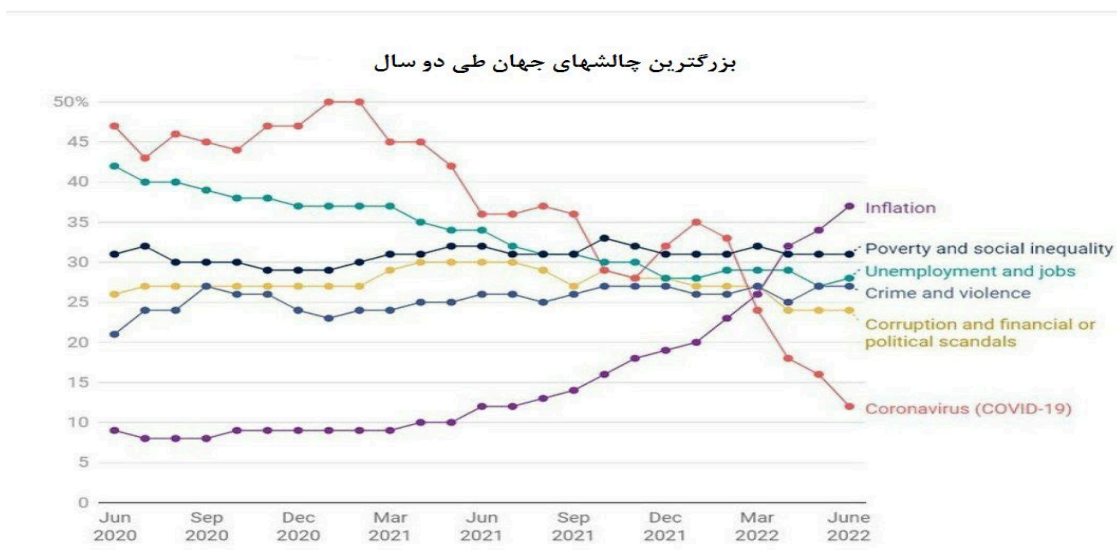

نمودار ۲. سطح ذخایر استراتژیک نفتی آمریکا (US Department of Energy)

فصل تابستان و افزایش مسافرت‌های تابستانی در آمریکا نیز مزید بر علت بوده و تقاضا برای بنزین افزایش یافته است. اما بنظر میرسد اقدامات بایدن در چند ماه اخیر مورد رضایت شهروندان آمریکایی واقع نشده است. قیمت بنزین برای اولین بار در تاریخ آمریکا به بیش از ۵ دلار در هر گالن رسیده است. در حالیکه رییس‌جمهور آمریکا تنش روسیه-اوکراین را عامل وضعیت فعلی در بازار انرژی عنوان می‌کند نتایج نظرسنجی شرکت راسموسن ریپورتس در این حوزه قابل تامل است. طبق این نظرسنجی حدود ۵۰ درصد شرکت‌کنندگان سیاست‌های جو بایدن را عامل تورم و قیمت‌های بالا در بخش انرژی میدانند. همچنین ۳۰ درصد از آنها کارتلها و شرکت‌های بزرگ نفتی را مسئول این شرایط میدانند. اما فارغ از نتایج این نظرسنجی و افزایش حدود ۶۰ درصدی قیمت‌ها در بازار انرژی باید از زاویه‌ای دیگر و با طرح یک پرسش نیز به سیاست‌های کاخ سفید در آزادسازی ذخایر نفتی گریست. در صورت عدم ورود این میزان ذخایر نفت آمریکا در بازار تجاری، میزان افزایش قیمت‌ها و تورم در بخش انرژی به چه میزان بود؟ بسیاری از تحلیلگران بر روی این موضوع اتفاق نظر دارند که فارغ تنش روسیه-اوکراین، افزایش قیمت در بخش انرژی امری طبیعی بوده و از همان روزهای ابتدایی در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۱ که نشانه‌های فروکش کردن کووید-۱۹ مشاهده بود بر رشد تقاضا در بازار انرژی و جهش قیمتی تاکید می‌کردند. بسیاری از آنها از نفت ۲۰۰ دلاری سخن به میان می‌آوردند در شرایطی که هنوز تنش در خاک اوکراین اتفاق نیفتاده بود. این در حالیست که با شروع عملیات نظامی روسیه در اوکراین انتظار اهداف قیمتی بالاتر در نفت را باید متصور بود اما نه تنها در این مدت نفت به ۲۰۰ دلار نرسیده که نتوانسته سطح مقاومت ۱۲۰ دلاری را هم بشکند. بنابراین بنظر میرسد سیاست‌های داخلی دولت آمریکا در بخش انرژی از این زاویه اثربخش بوده، هر چند آمریکا طبعاً نمی‌تواند با این روند

به برداشت از ذخایر خود ادامه دهد. ذکر این نکته نیز ضروریست که ایالات متحده همزمان بعنوان یک تولیدکننده بزرگ و هم یک مصرفکننده بزرگ در بازار انرژی شناخته میشود. یک تولیدکننده و مصرفکننده همزمان از قیمتهای حدی در دو طرف طیف قیمت خشنود نیست.

۴. در حالی سال ۲۰۲۲ نیمه ابتدایی خود را پشت سر می‌گذارد که تقریباً دیگر سخنی از کووید-۱۹ به میان نمی‌آید و اخبار رسانه‌های چین نیز مویدها فرستادن سیگنالهای جدی مبنی بر رشد فعالیتهای صنعتی در این کشور و افزایش تقاضا در بازارها از جمله بازار انرژی است. موضوعی که بیش از هر عاملی حتی فراتر از جنگ روسیه-اوکراین می‌تواند اهداف قیمتی بالا برای حاملهای انرژی را تضمین کند. در همین راستا رسانه دولتی چین گزارش داد که شانگهای به تدریج موزه‌ها و اماکن دیدنی را از ۸ ژوئیه بازگشایی خواهد کرد. خبری که سرعت بر چشم‌انداز تقاضا اثر گذاشت و منجر به رشد بازار فلزات پایه مس، آلومینیوم، و فولاد شد. باید منتظر رشد قیمتها در بخش انرژی نیز بود. نکته حائز اهمیت آمار منتشرشده توسط موسسه جهانی ایپسوس است که به بررسی بزرگترین چالشهای جهان طی دو سال اخیر پرداخته است که در نمودار ۳ قابل مشاهده است.

نمودار ۳. بزرگترین چالشهای جهان طی دو سال اخیر (www.ipsos.com)

همانطور که در نمودار ۳ مشاهده میشود کووید-۱۹ در میان چالشها و نگرانیهای جهانی سهم ۵۰ درصدی خود در نقطه تاریخی خود در سال ۲۰۲۰ را از دست داده و با رسیدن به سطح حدود ۱۲ درصدی کمترین سهم را در بین چالشهای کنونی دارد. آماری که بنحوبی نشانگر بازگشت چرخه فعالیتهای صنعتی و رشد

تقاضا خواهد بود. در مقابل باید به مساله تورم در این نمودار اشاره کرد که به مهمترین چالش جامعه جهانی در این روزها تبدیل شده است. تورمی که با افزایش بی سابقه نرخ بهره در اقتصادهای بزرگ چون آمریکا همراه شده و به تحلیل بسیاری از کارشناسان عمده دلیل کاهش قیمتها در بازار انرژی تداوم اثرات تصویب نرخ بهره جدید در ایالات متحده و بانک مرکزی اروپا می باشد. در واقع افزایش قیمت نفت در کنار تورم بالا، وضعیت اقتصادی پیچیده موجود را چندبرابر کرده و به تحلیل کارشناسان ترس از اعمال سیاستهای پولی انقباضی توسط بانکهای مرکزی بزرگ که منجر به کندی اقتصاد و متعاقباً رکود می شود، افزایش بیشتر قیمت نفت را محدود خواهد کرد. اکنون تمرکز جهان بر بحث تورم است. همواره تاریخ نشان داده پس از تورم، رکود اقتصادی موجب نگرانی مردم میشود. در همین راستا موسسه جی پی مورگان در جدیدترین گزارش خود اعلام کرد ۶۶ درصد احتمال رکود در ایالات متحده در دو سال آینده و ۸۳ درصد احتمال رکود در سه سال آینده وجود دارد. موسسه گلدمن ساکس نیز در گزارش خود از احتمال افزایش بیشتر نرخ بهره در آمریکا با توجه به انتخابات میان دوره ای مجلسین خبر داده است.

۵. جدیدترین تحولات جنگ روسیه-اوکراین و سخنرانی هفته اخیر ولادیمیر پوتین در روزهای اخیر بر بازار انرژی تاثیر داشته است. نخست باید به تداوم اثرات عدم صادرات گاز روسیه به بزرگترین اقتصاد اروپا اشاره کرد که به میزان ۶۰ درصد کاهش یافته است. موضوعی که به گفته وال استریت ژورنال می تواند منجر به تعطیلی بزرگترین مجتمع پتروشیمی جهان در شهر لودویگسهافن آلمان و توقف فعالیتهای شرکت BASF این کشور شود. قطع فوری گاز از سوی روسیه می تواند منجر به کاهش ۱۲ درصد از تولید ناخالص داخلی آلمان شود و بیش از همه صنعت شیشه و فولاد متضرر خواهند شد.

۶. شرکت انگلیسی «بریتیش پترولیوم»، هفتاد و یکمین گزارش سالانه خود موسوم به مرور آماری انرژی جهان ۲۰۲۲ را به تازگی منتشر کرده است. بریتیش پترولیوم در گزارش جدید خود از افزایش ۱۶/۱ درصدی تولید نفت خام و میعانات گازی ایران در سال ۲۰۲۱ و با وجود تداوم تحریمهای آمریکا خبر داده است. بر اساس این گزارش، کل تولید نفت و میعانات گازی ایران در سال ۲۰۲۱ معادل ۴/۱ درصد کل تولید جهان در این سال بوده است. ایران هفتمین تولیدکننده بزرگ نفت خام و میعانات گازی جهان در این سال شناخته شده است. آمریکا با اختصاص سهم ۱۴/۴ درصدی از کل تولید جهان در رتبه نخست از این نظر قرار گرفته

و روسیه، عربستان، کانادا، عراق و چین به ترتیب در رتبه‌های دوم تا ششم بزرگترین تولیدکنندگان نفت خام و میعانات گازی جهان قرار گرفته‌اند.

۷. در آخر شاید بتوان با توجه به رویدادهای این مدت سه سناریو را برای جنگ روسیه-اوکراین متصور شد که می‌بایست متناسب با هر یک از آنها ایران از آمادگی لازم برای حضور بعنوان یک بازیگر جهانی بخصوص در بازار انرژی برخوردار باشد. سناریوی اول پافشاری روسیه و اوکراین بر سیاستهای فعلی بوده که بی‌گمان منجر خواهد شد جنگ مدتها در خاک اوکراین ادامه یافته و طبعاً بدنبال تحریمهای غرب علیه روسیه تبعات حذف این کشور در بلندمدت بیشتر نمایان شده و ایران می‌تواند با استفاده از دیپلماسی انرژی جایگاه خود در بازار انرژی بخصوص در اروپا بازیابد. سناریوی دوم مصالحه بین طرفین است که در این صورت نقش روسیه در تامین انرژی اروپا پررنگ‌تر خواهد شد و ایران باید بدنبال بازاری بجز اروپا همچون متحدان خود یعنی چین و هند باشد. سناریوی سوم گسترش یافتن دامنه جنگ بین روسیه و ناتو می‌باشد.